

Πίττα, πρόχειρον ἔδεσμα παρασκευαζόμενον εἰς τὸ πηγάνι με *άλουφόν*, ἥτοι λίπος χοίρου ἢ βούτυρον ἢ ἔλαιον *Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. || Μεταφ.* 1) Ἐπὶ τοῦ ἔχοντος τὴν συνήθειαν νὰ θωπεύῃ, νὰ περιποιῇται, νὰ κολακεύῃ οἶονεῖ ὁ προσκολλώμενος εἰς τινὰ ἐκ μεταφ. τῆς πολὺ βούτυρον ἢ λίπος ἐχούσης πίττας, ἢ ὁποῖα ἀλείφει τὰς χεῖρας) *Θράκ. (Σηλυβρ.): Εἶναι μιὰ ἀλοιφούπιττα!* Πβ. *άλουφέας 2, ἀλοιφούτσα.* 2) Ἐπὶ τοῦ ὑποκρινομένου τὸν ἠθικόν, συνήθως ἐπὶ γυναικὸς *Ἡπ.* 3) Ἐπὶ τοῦ ὑποκρινομένου τὸν πτωχὸν ἐνῶ εἶναι πλούσιος (διὰ τὴν σημασιολογικὴν ἐξέλιξιν πβ. τὸ ἀρχ. γλίσχρος σημαῖνον τὸν κολλώδη καὶ ἔπειτα τὸν φειδωλὸν) *Ἡπ.: Τί ἀλ' φούπιττα εἶναι!*

άλουφούτσα ἡ, Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *άλουφέας* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ούτσα.

Ὁ ἔχων τὴν συνήθειαν νὰ θωπεύῃ, νὰ περιποιῇται, νὰ κολακεύῃ. Πβ. *άλουφέας 2, ἀλοιφούπιττα.*

άλουφώνω πολλαχ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *άλουφῆ*.

1) Ἐπιχρίω τὴν ἐσωτερικὴν ἐπιφάνειαν τῶν ἀγγείων διὰ χυμικοῦ τινος πολτοῦ ἐμφράττοντος τοὺς πόρους αὐτῶν διὰ νὰ μὴ ἀπορροφᾶται τὸ ὑγρὸν Κύθν. Σίφν.: *Ἀλοιφώνω τὸ τσουκάλι πολλαχ. Ἀγγεῖο ἀλοιφωμένο Κύθν.* 2) Ἐμβαπτίζω ἐντὸς μολυβδούχου διαλύσεως σωλῆνας ἢ τι τοιοῦτον πρὸ τῆς ὀπτήσεως Ἀθῆν.

άλουφωτός ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ρ. *άλουφώνω* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ωτός.

Ὁ ἀλειμμένος διὰ χυμικοῦ τινος μείγματος, ἐπὶ ἀγγείων. Ἀντίθ. *ἀλοιφωτός.*

ἀλοιφωτός ἐπίθ. Κύθν.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *άλουφωτός* τοῦ ἀρκτικοῦ α προσλαβόντος σημ. στερήσεως διὰ τοῦ ἀναβιβασμοῦ τοῦ τόνου. Πβ. *ἀ- στερητ. 2 α.*

Ὁ μὴ ἀλειμμένος διὰ χυμικοῦ τινὸς μείγματος, ὁ ἄνευ ἀλοιφῆς: *Ἀγγεῖο ἀλοιφωτο. Ἀντίθ. ἀλοιφωτός.*

ἀλόνη ἡ, Σκῦρ.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Τὰ διάφορα σκευῆ τῆς οἰκίας, τὰ ὁποῖα κρέμονται εἰς τοὺς τοίχους αὐτῆς ἐξηρημένα ἀπὸ τὸ λεγόμενον *ἀράφι* καὶ ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τοὺς τοίχους κάτωθεν τοῦ *ἀραφεῖοῦ* ὅλα καθ' ὠρισμένην σειρὰν.

- **αλος** παραγωγικὴ κατάλ. πολλαχ.

Ἐκ τῆς καταλ. -άλι. Πβ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνῶ 29 (1917) Λεξικογρ. Ἀρχ. 8 κέξ.

Δι' αὐτῆς σχηματίζονται μεγεθυντικά, οἶον: *κουφός -κούφαλος, ποντικός -ποντικάλος, σῦκο-σύκαλος* κτλ.

άλος ὁ, Κάρι.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀλόη*.

Ἡ ἀλόη τῶν φαρμακείων: *Ὡσπου νὰ βράσουν ἐγίνηκαν ἄλός.* Συνών. *ἀλόη 5.* [**]

άλος ἐπίθ. Ρόδ.

Ἴσως ἐκ τοῦ ἀρχ. *ἄλς* = ἄλας.

Ἀλμυρός: *Τὸ φαγητὸν ἐγενεν ἄλός.*

άλουσάχνη ἡ, Κέα κ. ἀ. — *Λεξ. Περίδ.* *άλουσάχνη* Κυδων. *άλουσάχνη* Ἀνδρ. Κρήτ. Πόντ. (Σινώπ.) Χίος *άλουσάχνη* Θράκ. (Αἰν.) *άλουσάχνη* Κυδων. *ἄλ'σάχνη* Λέσβ. *άλουσάχνη* Εὐβ. (Κάρυστ.) *άλουσάχνη* Κρήτ. *άλουσάχνη* Ἰμβρ. *άλασάχνη* Πόντ. (Σινώπ.) *ἄλ'σάχνη* Λέσβ.

Τὸ μεταγν. οὐσ. *άλουσάχνη* = ζωόφυτόν τι. Ὁ τύπ. *άλουσάχνη* κατὰ τὰ ἐκ τοῦ ἀλι- ἀρχόμενα Ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,245. Τὸ *άλασάχνη* κατ' ἀφομ. ἐξακολουθητικὴν.

1) Τὸ λεπτότατον ἄλας, τὸ ὁποῖον μένει ἐπὶ τῶν κοιλωμάτων τῶν βράχων τῆς παραλίας μετὰ τὴν ἐξάτμισιν τοῦ θαλασσίου ὕδατος Ἀνδρ. Εὐβ. (Κάρυστ.) Κέα Κυδων. Κρήτ. Λέσβ. Πόντ. (Σινώπ.) Χίος κ. ἀ.: — *Λεξ. Περίδ.* *Ἀλουσάχνη* εἶναι τὸ φαεῖ (ὑπερμέτρως ἄλμυρον) Κρήτ. *Ἀλμυρὸ ἄλ'σάχνη* (ἐπὶ φαγητοῦ ἄλμυροῦ) Λέσβ. Συνών. *άλατάρμη 2, ἀλυκή, ἀλυκιά, ἀφρίτης.* β) Ἡ ἄχνη τοῦ ἁλατος ἡ μένουσα ἐπὶ τοῦ προσώπου μετὰ τὸ κολύμβημα Χίος Ἰμβρ. 2) Τὸ λεπτόν, τὸ τετριμμένον ἄλας Θράκ. (Αἰν.) Πόντ. (Σινώπ.) κ. ἀ.: *Πικόκκισε τὸ φαεῖ μὴ λίο ἄλουσάχνη* (πικόκκισε=ἐπικόκκισε) Σινώπ.

άλουσαχνηάζω ἀμάρτ. *άλουσαχνηάζου* Ἰμβρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *άλουσάχνη*.

Κατὰ γ' πρόσ., ἐπικάθηται λεπτότατον στρώμα ἁλατος.

άλουλούδιστος ἐπίθ. ΣΖαμπελ. Ἀσμ. δημοτ. 698 — *Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Ἐλευθερουδ.*

Ἐκ τοῦ στερητ. *ἀ-* καὶ τοῦ ἐπιθ. **λουλουδιστός* < *λουλουδίω*.

Ὁ ἄνευ ἀνθέων ἔνθ' ἀν.: Ἀσμ.

Κλάψε με, κλέφτη, κλάψε με, φέρε καὶ τοὺς δικούς σου ἔς τὸ χῶμα τ' ἄλουλούδιστο, ἔς τὸ μαῦρο μου τὸ μνήμα ΣΖαμπέλ. ἔνθ' ἀν.

άλουμινένιος ἐπίθ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *άλουμίνιο* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ένιος.

Ὁ ἐξ *άλουμινιοῦ* κατεσκευασμένος: *Ποτήρι ἄλουμινένιο.*

άλουμίνιο τό, σύνηθ. *άλουμίνι* σύνηθ.

Ἐκ τοῦ Γαλλ. *aluminium*.

Τὸ μέταλλον ἀργίλιον: *Μπρίκι-ποτήρι ἀπὸ ἄλουμίνι.*

άλουξουνιά ἡ, Ρόδ.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Τὰ εἶδη τοῦ φυτοῦ κνίδη (*urtica*) τῆς τάξεως τῶν κνιδωδῶν (*urticaceae*). Συνών. *τσουκνίδα*. [**]

άλουσιὰ ἡ, ἄλουσιὰ Πελοπν. (Λακων. Μάν.) ἄλουσιὰ σύνηθ. *άλουσιὰ* πολλαχ. *άλουσιὰ* Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. *άλουσία*.

Τὸ νὰ μὴ λούεται κἀνεὶς, ἀποχὴ ἀπὸ τοῦ λουτροῦ ἔνθ' ἀν.: *Ἀπὸ τὴν ἄλουσιὰ κόλλησαν τὰ μαλλιά μου κοιν. Ἀπὸ τὴν ἄλουσιὰ σου εἶσαι ἄσκημος Λακων. Ποὺ τὴν ἄλουσιὰν ἐγέμωσεν ἡ τδεφαλή του πιτυρίδαν Κύπρ. || Γνωμ.*

Τὸ χτένι κάνει τὰ μαλλιά κ' ἡ ἄλουσιὰ τὲς ψεῖρες Λακων.

